

ROKKOKÓ VILÁG EGY KÖLTŐ ÉLETÉBEN

Budapest, február. A vastag kabát már leki-vánkozik rólunk, a Svábhegy oldalain kidugja fejét az ibolya bimbója a föld alól, hóvirágot tű-zünk a gomblyukunkba és holnapra itt lesz a ta-nasz...

... Farkas Imréhez indultam.

A liget mellett lakik a kedves és bohó költő. Egy csöndes főúri, palotának is beillő villa ícl-emetlen. A lakása: hall és egyetlen szoba.

De ebben az egyetlen szobában csöndes sze-relemmel muzsikál a mult. A tegnapi multja. Szinte hallom a zenélő órát a falon és érzem a levendula illatát felém áradni a polcokon mo-solygó fotografiák mellől. Krinollnok subognak körülöttem és valcerek taktusai suttoznak val-lomást.

A berakott íróasztalon kéziratpapíros. Régi tolltartó mellett az édesanya képe. Írógép nin-ksen a szobában. Nem is jön ide soha. Helyette: az íróasztal polcán gyönyörűsége török nő szo-bra. Szemeiben tűz lobog. Fátylát a hajára dobta. Ki a nő?

— Pierre Lotti nagy szerelme, Apiade, — fe-veli Farkas Imre. André francia szobrász minlá-za meg. Konstantinápolyból hoztam. A béke utolsó esztendejében, ezerkilencszáztizennyben.

A szekrény: egy Zichy gróf híres szőnyegterve. A „körösfői templomjárás”. Asszonyok muszuly-ban, a hunyadi parasztlak festői ruhájában men-nek a templomba. Kezükben imádságos könyv. És a szekrény tetején Fadrusz híres Krisztus-szobra.

— Hubay Jenő ajándéka, közös operák pre-mierjén kaptam tőle. A „Lavotta szerelmét” az Opera adta elő. Akkor került hozzám ez a Krisztus-fej.

Mellette: finn gyertyatartók. Középen: két ré-gi, finom pohár. Az édesanyától. Akinek emléke megcsókolja minden szögletét ennek a meghitt szobának. A falakon rengeteg koszoru és szalag. Arany koszoruk: diadalmas operettek századik előadásairól. Azzal a boldogsággal, amelyet csak az ember tud megérezni, aki maga is maradék-talanul érezte a boldogság mámorát, mondja ne-kem:

— Rothschildnak akármilyen sok pénze lehet: ezt nem tudja megszerezni! Ezeket a selyemsza-lagokat csak a magunkfajta szegény embereknek adja ajándékkul az Isten. Többet érnek ezek ne-kem mint a Rothschild milliói...

Hunyad várából származó tarka tárgyrok kö-zött: Ferenc József ajándéka: a nemesi címer. „Az apám kapta...” Vágtató huszár egy lobogó ső-renyű fehér paripán... Alatta két metszet. Is-tennek két palotája: a bécsi Szent István temp-lom és a Notre Dame Párisból. „Mind a két he-lyen felejthetetlenül szép napokat töltöttem. Ezek emléket hozza a szívembe ez a két kép...”

Az egyik falat a Magas Tátra kapta meg. Ré-

gi metszeteken a Középorom, a nagyszalóki csúcs Ótátrafürednél, Poprád és Felka. Alattuk kis könyvszekrény. Rajta Nagykőrös város aján-déka: az Arany János-plakett. És jobb oldalon: Horvay János Krisztusa. Egy régi Petőfi szobor. Terraottából. Herendi porcellának a könyves-pole sarkában. Közöttük az egyeilen autogramm: Ravasz László püspök aláírása. Három kis kép az iglói deák-korból. Két Lessing és egy Wielan-d.

— Valamikor Payer János iglói professzor ur szobájában álltak ezek a képek. Nála laktam én. Iglói diákveimről muzsikálnak. Payer tanár ur unokája ajándékozott meg velük. Annyira meg-becsülöm őket, hogy melléjük tettem az anyám képét...

Gyönyörűsége asztalon finom kézimunka. Az iglói hölgyek himezték. Felette: fából faragott Krisztus szobor. A kinszenvedés Krisztusa. A szenvedő és a bántalmazott Megváltó.

Két lámpa van a szobában. Az egyik: ková-csolt vsaból. És a lámpaernyő anyaga: perga-men. Két diploma. Az egyik: a doktori oklevél. A páthy István rektor és Pisztory Mór dé-kán irták alá Kolozsvárott. A másik: dominuszi levél. A falról alácsüngő lámpa öt török pipá-ból készült... A diplomákról zsinóron csüng-nek alá tokkban a pecsétek...

A fal mellett pianino Rajta a friss koszoru amelyet „Mókuci” Szegeden kapott. Dante és Ij-sen szobrai a zongora állványán. Apró csecsebe-csek között Petőfi Sándor és Ady Endre képei. Friss hóvirág meissenai vázában. Szegedi galamb-duc. Turbékoló, szerelmes galambok a duvon. És Merész Gyula szírekben gazdag portréja alatt Ő. Egy kékszemu, fekete-haju szerelmes szépasszony. A Muzsa. Ha nézem a képét, szinte hallom a ka-cagását. Látom kivillanó fehér fogainak csillogó fényét. Két kezének nyomá ott ül az egyetlen szo-ba minden kincsén. Szemei adják a tavaszt és ka-cagása a napsugárt...

Régi fotografiák: Rózsahelyi Kálmár miní Bilinszky kadét. A kép dátuma: 1900. Petráss Sári Ráthonyi Akossal a Dollárkirálynőben. Kü-ry Klára, Labinszkája Mária, a körülrajongott szépséges táncosnő. És kívülök még annyi sok szép asszony... Emlékük megmaradt a képek-ben a régi zongora virágos tetején. Megiérnek egymás mellett...

A falakon szerke-széljével mesteri képek. Kéz-di-Kovács László, Hegedűs László, Bosznay Ist-vár, Istvánffy képei mellett Mühlbeck rajza az Iglói diákok kottájához. Udvarny Géza oldalán Stein erdélyi festő gyönyörű pap-arca. Az imád-kozó barát.

Keleti perzsák borítják a szoba padlóját.

A berakott asztalon friss virág mellett fe-hér telefon. Empire fotójok. Aztán egy régi ka-rosszék cseresznyefából.

... Az éjjeli szekrény vaslapján mindössze két

Csodásan szép arcbőrtbiztosít

a világszerte ismert

Nagyenyedí

Kovács-krém

Már rövid idő múlva eltűnnek az arc szépséghibái, a bőr csodálatosan szép, üde és hamvas lesz. Egy próba meg-győzi Önt is.

Éjjeli használatra kék csomagolásban. (zsiros) Nappali használatra eárga csomagolásban (szá-raz) Figyeljen a védjegyre.

fotografia: az édesanya és a szépasszony képe. Egymásra néznek. Mindegyikük szívébe tárja me-legen ezt a muzsikáló szívű, álmok országútján bolyongó költőt...

Az ágya felett, a benyilóban régi szinlapok: rajtuk a szereplők képe.

Egy polcon az Irás: az ő- és az ujtestanren-tum.

A minden esti olvasmány...

Es mellette: minden magyar nyelvű irás, amciy a Megváltóról megjelent.

Mindössze néhány könyv.

Az egyik Ady verseit tartalmazza. És a könyv-ben Ady levele. Utolsó két sora így hangzik:

„... írok a könyvbe majd a régi kedves barátoknak és egy kicsit sorstársnak, őszinte és szerető üzenetet vagy ki tudja bucsut...

Csucsá, 1914 szeptember,

Ady Bandid.”

Az irodalomtörténet és Ady kutatói nem is-merik ezt a levelet.

Ady könyve mellett Herczeg Ferenc és Bródy Sándor dedikált munkái.

A polcokon magyar kerámia. Jáki kancsó, sze-gedi csecsebecsek, kun kerámia, szentesi fekete kancsó, hódmezővásárhelyi kulacs, debreceni má-zas fazék. A falon fotografiák, Farkas Imréről, a riporterről.

Kinn a hallban gyönyörű perzsa. A maga ter-vezte szekrény tetején Tisza István gróf szobra. És a falon Tisza István dedikált fényképe. Mel-lette: Kossuth Lajos pesti gyászjelentése. Aztán: a Petőfi Társaság levele 1922 május 7-ikéről, a régi honvédelmi minisztérium palotája, Gyulai Pál illusztrált költeménye: pohárköszöntő a ga-ramszegi Bánffy-kastélyból, Fráter Lóránt képe, Péchy Erzs, Csillag Teréz és Alpár Gitta, a régi debreceni társaság palotás-csoportja. A vitrinben régi ezüst szerviz. Barokk szék áll az elefánt-csonttal berakott asztal mellett és az asztalon finom miniatúr: Hunyadi gróf, a régi württembergi huszárok sujtásos uniformisában. Ő volt az apa parancsnoka...

— ... Ebben a társaságban érzem én igazán otthon magamat. Nagyszerű társaság. Hozzám il-lik. Idehaza is vannak nálam. Ha rájuk nézek: — muzsikál a lelkem...

Végül megkérdezem mégis: milyen munkán dolgozol most, édes Mókucim?

— Életem első komoly drámaj munkáját írom. Egy négyfelvonásos darabot. A címe: „Felhökápu”. Voltaképpen: szimbólikus költemény arról a kes-keny mesgyéről, amely elválasztja az élettől a halált. Ritkán jutok hozzá, hogy dolgozzak. Mert tulontul elfoglal a mindennapi munka. De a da-rab azért készül. Azt hiszem, hogy nyár végére be is fejezem. Hol kerül színre? Nem tudom. Nem is gondolkodtam még ezen. Biztosan akad szín-ház, amely színrehozza...

... Nincsen zenélő óra a szobában és leven-dula se szárad a körösfői templomjárás mutató szekrény fehéreneműi között. De azért mégis: a rok-koko és a reneszansz korát hozta el hozzánk e szoba régen mult időkben és ezernyi emlék, szív-vel elrendezve, zsufoltságot egy pillanattig se mu-tatva suttozza Farkas Imre lelkének a melódiá-kat...

NAGY KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁS AZ IPARCSARNOKBAN Nyitva március 13-ig.

Budapesti kiállítók: Aba Novák, Boldizsár István, Csók István, Fényes Adolf, Glatz Oszkár, Iványi Grünwald Béla, Gyenes Lajos, Márk Lajos, Haranglábi Nemes József, Szónyi István, Zádor István.

Szegedi kiállítók: Dinnyés Ferenc, Dorogi Imre, Erdélyi Mihály, Mihály Ist-ván, Parobek Lajos, Pfeiffer Elek, Tóbiás György, Winkler László.